

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Mgr. Ľ. H.**, bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. M. S., advokátom so sídlom v Č., proti žalovaným **1/ Doc. Ing. P. I., CSc.**, **2/ MUDr. M. I.**, obom bývajúcim v K. a zastúpeným JUDr. L. P., advokátom so sídlom v Ž., **o strpenie práva prechodu**, vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 12 C 116/2001, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 26. februára 2009, sp. zn. 6 Co 157/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov dovolacieho konania vo výške 99,55 € k rukám JUDr. L. P., advokáta so sídlom v Ž., do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Čadca rozsudkom z 20. júna 2005, č.k. 12 C 116/2001-206 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovaným povinnosť strpieť prechod žalobcu pešo, osobným motorovým vozidlom, nákladným motorovým vozidlom cez parcelu KN X. vo výmere X. m² a KN X. o výmere X. m², zapísanej na LV č. X.. Žalobcovi uložil aj povinnosť nahradiť žalovaným trovy konania. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa je zrejmé, že žalobu zamietol, pretože žalobca v súdnom konaní nepreukázal splnenie zákonných podmienok pre vydržanie ním uplatneného práva prechodu zodpovedajúcemu vecnému bremenu.

Uvedený rozsudok napadol odvolaním žalobca. Krajský súd v Žiline rozsudkom z 26. februára 2009, sp. zn 6 Co 157/2008 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Vo výroku o trovách konania rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a v tejto časti mu vec vrátil na ďalšie konanie. Náhradu trov odvolacieho konania žalovaným 1/ a 2/ nepriznal. Odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej je vecne správny a vychádzajúci z dostatočne zisteného skutkového stavu. Výrok o náhrade trov konania pred súdom prvého stupňa odvolací súd zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu nepreskúmateľnosti tohto výroku, keď súd prvého stupňa svoje rozhodnutie v tejto časti nedostatočne odôvodnil.

Rozsudok odvolacieho súdu v časti, v ktorej bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa vo veci samej potvrdené, napadol žalobca dovolaním. V dovolaní namietal, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že odvolací súd prejednal jeho odvolanie bez nariadenia pojednávania, hoci neudelil súhlas na pojednávanie vo svojej neprítomnosti. Týmto postupom mu znemožnil, aby v odvolacom konaní vykonával svoje procesné práva slúžiace na ochranu jeho práv a záujmov.

Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že dovolanie žalobcu smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku, a preto je z procesných dôvodov neprípustné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, pretože dovolaním možno napadnúť nie akékoľvek právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, ale iba také rozhodnutie, voči ktorému podanie dovolania pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu

vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Dovoláním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Nejde ani o rozsudok vydaný vo veci, v ktorej by už dovolací súd – ohľadom predmetu konania – vyslovil svoj právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.), ktorým by boli súdy viazané; v skoršom rozhodnutí dovolací súd vyslovil závery len k procesnej vade, v dôsledku ktorej bolo nesprávne zastavené odvolacie konanie. Odvolací súd výrokom svojho rozsudku nevyslovil, že je dovolanie prípustné (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Rozsudok napadnutý žalobcom dovolaním nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených rozhodnutí, preto prípustnosť dovolania žalobcu z ustanovení § 238 O.s.p. nevyplýva.

Dovolanie žalobcu by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte právoplatných rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania; ak v konaní došlo k procesnej vade vymenovanej v tomto ustanovení, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutie, proti ktorému inak dovolanie nie je prípustné. Prípustnosť dovolania v zmysle tohto ustanovenia však nezakladá samo tvrdenie dovolateľa o existencii procesnej vady tejto povahy, ale aj reálne zistenie, že v konaní skutočne k predmetnej vade došlo.

Žalobca existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto nevyplýva ani z týchto ustanovení.

So zreteľom na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zamerlal na posúdenie, či konanie nie je zaťažené vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania (napr. práva zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.).

Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by v konaní došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 15. októbra 2008, na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia odvolacieho pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. ale v ostatných prípadoch (než sú uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Osobitne treba zdôrazniť, že v zmysle § 372p O.s.p. sa aj na konania začaté pred 15. októbrom 2008 použijú predpisy účinné od 15. októbra 2008, ak nie je ďalej ustanovené inak. Keďže „ďalej“ nie je o možnosti odvolacieho súdu aplikovať ustanovenie § 214 ods. 2 O.s.p. v znení od 15. októbra 2008 aj na konania začaté do tohto dňa „ustanovené inak“, nič nebránilo Krajskému súdu v Žiline, aby predmetnú vec rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pričom o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci upovedomení spôsobom, ktorý určuje zákon (§ 156 ods. 3 O.s.p.) – (viď oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku založené v spise na č.l. 282).

Z dovolaním napadnutého rozhodnutia vyplýva, že a/ odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a že z tohto dôvodu nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol po nariadení pojednávania, c/ so zreteľom na povahu prejednávanej veci nič nenasvedčuje tomu, že by nariadenie

odvolacieho pojednávania vyžadoval dôležitý verejný záujem. Z týchto dôvodov mohol odvolací súd rozhodnúť bez nariadenia odvolacieho pojednávania, a teda v neprítomnosti žalobcu a bez toho, aby ho „prizval na pojednávanie“. Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Neopodstatnená je preto námietka, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Zároveň Najvyšší súd Slovenskej republiky dáva do pozornosti, že k otázke výkladu § 372p ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku bolo občianskoprávnym kolégiom dňa 19. apríla 2010 pod Cpj 7/2010 prijaté zjednocujúce stanovisko určené na publikáciu, podľa ktorého sa v zmysle § 372p ods.1 O.s.p. ustanovenie § 214 O.s.p. v znení účinnom od 15. októbra 2008 má použiť aj na odvolacie konania, ktoré začali podaním odvolania pred 15. októbrom 2008.

Keďže prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným 1/ a 2/ vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý úspech v dovolacom konaní nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaní 1/ a 2/ si uplatnili nárok na náhradu trov, ktoré im vznikli v dôsledku zastúpenia v dovolacom advokátom JUDr. L. P. (ktorý ich zastupoval už v konaní pred súdmi nižších stupňov). Dovolací súd každému žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k dovolaniu z 12. augusta 2009). Odmenu za tento úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 (53, 49 €) a znížil podľa § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) o 20 % z dôvodu zastupovania spoločným zástupcom, t.j. každému po 42,80 €, čo s režijným paušálom vo výške 2 x 6,95 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje spolu 99,55 €.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. mája 2010

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková